RÅDETS BESLUT

av den 7 juli 2009

om förekomsten av ett alltför stort underskott i Polen

(2009/589/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 104.6,

med beaktande av kommissionens rekommendation,

med beaktande av synpunkterna från Polen, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 104 i fördraget ska medlemsstaterna undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser.

(2) Stabilitets- och tillväxtpakten grundas på målet om sunda offentliga finanser, som ett sätt att stärka förutsättningarna för prisstabilitet och stark varaktig tillväxt som kan bidra till ökad sysselsättning.

(3) Beslut om att det föreligger ett alltför stort underskott följer det förfarande vid alltför stora underskott som anges i artikel 104 i fördraget och förtydligas i rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott [1], som utgör en del av stabilitets- och tillväxtpakten. Protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott, som är fogat till fördraget, innehåller ytterligare bestämmelser om genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott. I rådets förordning (EG) nr 3605/93 [2] anges närmare regler och definitioner för tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll.

(4) Pakten ändrades 2005 för att stärka dess effektivitet och ekonomiska underbyggnad samt för att säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt. Syftet var särskilt att hela den ekonomiska och finanspolitiska bakgrunden ska beaktas under alla steg av förfarandet vid alltför stora underskott. Därigenom blir pakten ett ramverk till stöd för politiska åtgärder för att snabbt återgå till sunda offentliga finanser, samtidigt som den ekonomiska situationen beaktas.

(5) Enligt artikel 104.5 i fördraget ska kommissionen avge ett yttrande till rådet, om den anser att det föreligger eller kan uppstå ett alltför stort underskott i en medlemsstat. Efter att ha tagit hänsyn till sin rapport i enlighet med artikel 104.3 i fördraget och med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande i enlighet med artikel 104.4 i fördraget, drog kommissionen slutsatsen att det föreligger ett alltför stort underskott i Polen. Kommissionen lämnade därför ett sådant yttrande om Polen till rådet den 24 juni 2009 [3].

(6) I artikel 104.6 i fördraget fastställs att rådet ska beakta eventuella synpunkter från den berörda medlemsstaten, innan det efter en allsidig bedömning avgör om ett alltför stort underskott föreligger. När det gäller Polen leder den allsidiga bedömningen till den slutsats som anges i detta beslut.

(7) Enligt de polska myndigheternas meddelande från april 2009 om alltför stora underskott (senare validerad av Eurostat) uppgick det offentliga underskottet i Polen till 3,9 % av BNP år 2008 och överskred därmed referensvärdet på 3 % av BNP. Underskottet låg inte nära referensvärdet på 3 % av BNP och överskridandet av referensvärdet kan inte betecknas som undantagsvis, i den mening som avses i fördraget och stabilitets- och tillväxtpakten. I synnerhet orsakades det inte av en osedvanlig händelse, i fördragets och stabilitets- och tillväxtpaktens mening. Dessutom har det inte orsakats av en allvarlig konjunkturnedgång, i den mening som avses i fördraget och stabilitets- och tillväxtpakten. Den totala BNP-tillväxten var fortfarande relativt stark och låg på 4,9 % år 2008, trots att tillväxten sista kvartalet 2008 sjönk till 3,3 % på årsbasis, vilket påverkade detta kvartals inkomster och förstärkte ett underskott som redan var sämre än väntat.

Den potentiella BNP-tillväxten beräknas till 4 ½ % och produktionsgapet till cirka 3 ½ % av potentiell BNP, vilket tyder på en gynnsam konjunktur. Överskridandet av referensvärdet kan dessutom inte betraktas som övergående. I kommissionens vårprognos 2009 beräknas det offentliga underskottet uppgå till 6,6 % av BNP år 2009 och med oförändrad politik till 7,3 % år 2010, mot bakgrund av en BNP-minskning på 1,4 % år 2009 och BNP-tillväxt på 0,8 % år 2010. Underskottet kommer att öka ytterligare år 2009, enligt de polska myndigheterna som den 22 juni meddelade att det offentliga underskottet väsentligt kan överskrida de 4,6 % av BNP som

[1] EGT L 209, 2.8.1997, s. 6.
[2] EGT L 332, 31.12.1993, s. 7.
[3] Alla handlingar som rör det alltför stora underskottet i Polen återfinns på följande webbplats: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

planerades för detta år i meddelandet om alltför stora underskott från våren 2009 ([1]). Därmed uppfylls inte fördragets underskottskriterium.

(8) Den offentliga bruttoskulden uppgick 2008 till 47,1 % av BNP och ligger fortfarande under referensvärdet på 60 % av BNP. Till följd av väntat höga underskott kommer den offentliga skulden sannolikt att uppgå till knappt 60 %, med oförändrad politik, år 2010, enligt kommissionens vårprognos 2009.

(9) I enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten bör hänsyn tas till de reformer av pensionssystemet som inför ett system med flera pelare, varav ett obligatoriskt genom avsättningar fullt finansierat pensionssystem. Även om genomförandet av dessa reformer tillfälligt försämrar de offentliga finanserna, förbättras bevisligen de senares hållbarhet på lång sikt. Enligt de polska myndigheternas beräkningar uppgick denna reforms nettokostnader till 2,9 % av BNP år 2008, som steg till 3,2 % år 2009. Detta upprepades i de polska myndigheternas skrivelse av den 22 juni. Enligt stabilitets- och tillväxtpakten kan sådana reformer bara beaktas i form av en linjär gradvis minskning under en övergångsperiod och bara om underskottet ligger nära referensvärdet. Eftersom underskottet inte ligger nära referensvärdet under perioden 2008–2010, kan pensionsreformens kostnad inte beaktas.

(10) Enligt artikel 2.4 i förordning (EG) nr 1467/97 ska hänsyn till ”faktorer av betydelse” bara tas i de steg som leder fram till rådets beslut om att det föreligger ett alltför stort underskott i enlighet med artikel 104.6 i fördraget, om de båda villkoren – att underskottet fortsätter att ligga nära referensvärdet och att referensvärdet endast tillfälligt överskrids – helt uppfylls. I Polens fall uppfylls inte dessa båda villkor. Därför beaktas inte faktorer av betydelse i de steg som leder fram till detta beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Efter en allsidig bedömning fastslås härmed att det föreligger ett alltför stort underskott i Polen.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Polen.

Utfärdat i Bryssel den 7 juli 2009.

På rådets vägnar

Ordförande

C. BILDT

([1]) Skrivelse från finansminister Rostowski till Almunia, ledamot av kommissionen.